

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ:**

**«ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ: ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΝΕΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ»**

ΣΥΝΟΨΗ

V. (πρώτο εδάφιο) Στις 10 Μαρτίου 2020, η Επιτροπή εξέδωσε νέα βιομηχανική στρατηγική¹ για να βοηθήσει τον βιομηχανικό τομέα της ΕΕ να αναλάβει ηγετικό ρόλο στον πράσινο και τον ψηφιακό μετασχηματισμό και να αποτελέσει κινητήρια δύναμη για την παγκόσμια ανταγωνιστικότητα και τη στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης. Με βάση την πείρα που αποκομίστηκε από την πανδημία COVID-19, η επικαιροποίηση της βιομηχανικής στρατηγικής της ΕΕ, της 5ης Μαΐου 2021, τονίζει την ανάγκη να επιταχυνθούν περαιτέρω η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση και να αυξηθεί η ανθεκτικότητα των βιομηχανικών οικοσυστημάτων της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή προτείνει την από κοινού δημιουργία οδών μετάβασης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, ως ουσιαστικό συνεργατικό εργαλείο για τον μετασχηματισμό των βιομηχανικών οικοσυστημάτων. Προτεραιότητα δίνεται στα οικοσυστήματα που αντιμετωπίζουν τις σημαντικότερες προκλήσεις και έχουν πληγεί περισσότερο από την κρίση, αρχής γενομένης από τον τουρισμό. Μέσω των οδών αυτών θα μπορέσει να προσδιοριστεί η κλίμακα των δράσεων και των προκλήσεων, συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, των επενδυτικών ή τεχνολογικών αναγκών, οι οποίες θα συνοδεύσουν τις μεταβάσεις της βιομηχανίας με ορίζοντα το 2030 και μετέπειτα.

Τον Ιούνιο του 2021, η Επιτροπή δημοσίευσε το έγγραφο με τίτλο «Scenarios towards co-creation of a transition pathway for tourism for a more resilient, innovative and sustainable ecosystem» (Σενάρια για την από κοινού δημιουργία μιας οδού μετάβασης για τον τουρισμό για ένα πιο ανθεκτικό, καινοτόμο και βιώσιμο οικοσύστημα)², εγκαινιάζοντας έτσι τη διαδικασία από κοινού δημιουργίας της οδού μετάβασης του τουρισμού, η οποία θα επιτρέψει την επίτευξη προόδου προς ένα ευρωπαϊκό θεματολόγιο για το 2030.

Για την υλοποίηση, η χρηματοδότηση της ΕΕ θα βοηθήσει τον τουριστικό κλάδο να επιδιώξει τους στόχους της βιωσιμότητας, της ανθεκτικότητας και της ψηφιοποίησης του οικοσυστήματος. Τα οικοσυστήματα, συμπεριλαμβανομένου του οικοσυστήματος του τουρισμού, θα υποβάλλονται σε παρακολούθηση βάσει της ετήσιας έκθεσης για την ενιαία αγορά στο πλαίσιο της συνέχειας που δίνεται στη βιομηχανική στρατηγική της ΕΕ.

Τα κράτη μέλη μπορούν να χρηματοδοτήσουν επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις, μεταξύ άλλων στον τομέα του τουρισμού, στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (RRF) οι οποίες θα περιλαμβάνονται στα οικεία εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Από τα 26 εθνικά σχέδια που έχουν υποβληθεί επισήμως στην Επιτροπή μέχρι σήμερα, τα πέντε περιλαμβάνουν ειδικές συνιστώσες για τον τουρισμό, ενώ άλλα έντεκα περιλαμβάνουν μέτρα σχετικά με τον τουρισμό.

(Δεύτερο εδάφιο)

Τα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΤΠΑ επιλέγουν και χρησιμοποιούν κοινούς και ειδικούς δείκτες εκροών που σχετίζονται με τα είδη των δράσεων που σχεδιάζουν. Τα δεδομένα της κατηγοριοποίησης δείχνουν ότι οι παρεμβάσεις που σχετίζονται με τον τουρισμό ανέρχονται σε

² Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD(2021) 164 final της 21.6.2021.

λιγότερα από 5 δις. EUR (2020). Στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται διάφορα είδη δράσεων, οι οποίες δεν συμβάλλουν όλες απαραίτητα στην αύξηση του αριθμού των επισκεπτών (την οποία αποτυπώνει ο κοινός δείκτης εκροών CO09).

Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν ειδικούς δείκτες ανά πρόγραμμα, οι οποίοι μπορεί να αποτυπώνουν άλλα είδη εκροών που σχετίζονται με τουριστικές παρεμβάσεις. Ως εκ τούτου, ανάλογα με τη φύση των δράσεων που περιλαμβάνονται στα προγράμματα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν άλλοι, πιο συναφείς, δείκτες εκροών.

Η χρήση του κοινού δείκτη εκροών για τον τουρισμό καθορίζεται από τη συνάφειά του με τα είδη των δραστηριοτήτων που υλοποιούνται από τα προγράμματα και τα ποσά που διατίθενται για τις δραστηριότητες. Λόγω των σχετικά περιορισμένων ποσών που επενδύθηκαν σε τουριστικές δραστηριότητες, οι δείκτες για τον τουρισμό δεν μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ευρέως.

Για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, η νομοθεσία δεν προέβλεπε κοινούς δείκτες αποτελεσμάτων (αντικτύπου) και, ως εκ τούτου, δεν ήταν δυνατόν να προκύψουν συγκεντρωτικά αποτελέσματα. Για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, μια σημαντική αλλαγή αφορά την καθιέρωση κοινών δεικτών αποτελεσμάτων.

VI. Η Επιτροπή αποδέχεται και τις δύο συστάσεις.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

34. Ενόψει των αυξανόμενων προκλήσεων, η Επιτροπή κατανέμει τους πόρους της όσο το δυνατόν αποδοτικότερα για να εξασφαλίσει την ορθή εφαρμογή των πολιτικών.

Κατά την περίοδο αναφοράς, και συγκεκριμένα μεταξύ 2013 και 2017, η Επιτροπή, όπως και όλα τα θεσμικά όργανα, υποχρεώθηκε να μειώσει τις θέσεις του πίνακα προσωπικού της κατά 5 %, σύμφωνα με τη διοργανική συμφωνία της 2ας Δεκεμβρίου 2013³. Η μείωση αυτή κατέστησε αναγκαία την αναδιοργάνωση των καθηκόντων σε πολλές υπηρεσίες της Επιτροπής.

Επιπλέον, εκτός από τη διοικητική μονάδα «Τουρισμός και κλωστοϋφαντουργία», στην οποία αναφέρεται το ΕΕΣ, η Επιτροπή επισημαίνει ότι και άλλες οντότητες, υπηρεσίες και οργανισμοί της Επιτροπής συμβάλλουν στο έργο που συντελείται σχετικά με το τουριστικό οικοσύστημα. Σε αυτές συγκαταλέγονται συγκεκριμένα οι ομάδες που είναι αρμόδιες για την πολιτική για τις ΜΜΕ, για την πράσινη και κυκλική οικονομία, για τον ψηφιακό μετασχηματισμό, για την τοπική οικονομία, την κοινωνική οικονομία και τους δημιουργικούς κλάδους, για τις δεξιότητες, τις υπηρεσίες και τα επαγγέλματα, καθώς και για τις σχέσεις με τα κράτη μέλη, αλλά και οι υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τη συνδεσιμότητα, την περιφερειακή πολιτική, τις μεταφορές, την ανάκαμψη, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό, καθώς και πολλές άλλες υπηρεσίες.

37. Υπάρχει στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη όσον αφορά την προετοιμασία του ευρωπαϊκού θεματολογίου, ώστε να διευκολυνθεί η συνοχή μεταξύ των εθνικών στρατηγικών και της κοινής στρατηγικής της ΕΕ, ιδίως μέσω της συμβουλευτικής επιτροπής τουρισμού.

59. Η Επιτροπή τονίζει ότι σκοπός της ειδικής θεματικής καθοδήγησης δεν ήταν η παροχή λεπτομερούς καθοδήγησης για την κοινωνικοοικονομική αξιολόγηση των έργων.

61. Κοινή απάντηση στα σημεία 61, 62 και 63:

Τα επιχειρησιακά προγράμματα θα πρέπει να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν τους δείκτες που είναι κατάλληλοι για τα είδη των δράσεων. Ο κοινός δείκτης εκροών για τον τουρισμό καλύπτει μια

³ ΔΙΟΡΓΑΝΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, 2013(C 373/01).

συγκεκριμένη διάσταση των εκροών που σχετίζονται με τον τουρισμό και ενδέχεται να μην είναι κατάλληλος για όλες τις επενδύσεις σ' αυτόν τον τομέα.

Όταν οι διαθέσιμοι κοινοί δείκτες δεν είναι κατάλληλοι, τα επιχειρησιακά προγράμματα μπορούν επίσης να δημιουργούν και να χρησιμοποιούν ειδικούς ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών.

Η Επιτροπή δημοσιεύει ετησίως τις τιμές των κοινών δεικτών εκροών που αναφέρονται στα προγράμματα και τις υποβάλλει στην πλατφόρμα ανοικτών δεδομένων.

Για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, η νομοθεσία δεν προέβλεπε κοινούς δείκτες αποτελεσμάτων (αντικτύπου) και, ως εκ τούτου, δεν ήταν δυνατόν να προκύψουν συγκεντρωτικά αποτελέσματα. Για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, μια σημαντική αλλαγή αφορά την καθιέρωση κοινών δεικτών αποτελεσμάτων.

64. Ο κοινός δείκτης εκροών για τον τουρισμό δεν προοριζόταν να καλύψει όλα τα είδη εκροών των τουριστικών επενδύσεων.

Η εκ των υστέρων αξιολόγηση της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2014-2020 θα καλύψει επενδύσεις ύψους περίπου 350 δισ. EUR, εκ των οποίων οι επενδύσεις που σχετίζονται με τον τουρισμό αντιπροσωπεύουν περίπου το 1,4 %.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Σύσταση 1 - Καθορισμός νέας στρατηγικής για το τουριστικό οικοσύστημα της ΕΕ, η οποία να αποσκοπεί ρητά στη στήριξη επενδύσεων που συμβάλλουν σε μια περισσότερο βιώσιμη μορφή τουρισμού

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Συνάδει με τις συνεχιζόμενες προσπάθειες για την ανάπτυξη ευρωπαϊκού θεματολογίου για τον τουρισμό με ορίζοντα το 2030, το οποίο θα βαίνει πέραν της στήριξης των επενδύσεων που συμβάλλουν σε μια πιο βιώσιμη μορφή τουρισμού. Εκτός από τη βιωσιμότητα, οι κύριοι στόχοι είναι η ανθεκτικότητα και η ψηφιοποίηση. Η Επιτροπή δρομολόγησε διαδικασία από κοινού δημιουργίας για την οδό μετάβασης του τουρισμού, η οποία θα επιτρέψει την επίτευξη προόδου προς ένα ευρωπαϊκό θεματολόγιο για το 2030.

Σύσταση 2 — Ενθάρρυνση των κρατών μελών να εφαρμόζουν διαδικασίες επιλογής τουριστικών επενδύσεων χρηματοδοτούμενων από το ΕΤΠΑ για την υποστήριξη του νέου αυτού στρατηγικού προσανατολισμού

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Σύμφωνα με το άρθρο 73 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ)⁴, ο καθορισμός των κριτηρίων επιλογής και η επιλογή των έργων εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των διαχειριστικών αρχών. Στο πλαίσιο αυτό, οι διαχειριστικές αρχές θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να εξασφαλίζουν ότι οι επιλεγείσες πράξεις συμμορφώνονται με το πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένης της συνέπειάς τους με τις σχετικές στρατηγικές στις οποίες βασίζεται το πρόγραμμα, και ότι συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των ειδικών στόχων του προγράμματος.

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 2 του ΚΚΔ, η μεθοδολογία και τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των πράξεων εγκρίνονται από την επιτροπή παρακολούθησης. Εκπρόσωποι της Επιτροπής συμμετέχουν στις εργασίες της επιτροπής παρακολούθησης με εποπτική και συμβουλευτική ιδιότητα (άρθρο 39 παράγραφος 2 του ΚΚΔ). Ωστόσο, δεν υφίσταται νομική υποχρέωση όσον αφορά τη συνεκτίμηση και την εφαρμογή των συστάσεων της Επιτροπής.

Επιπλέον, τα ειδικά κριτήρια επιλογής εξαρτώνται από τη λογική παρέμβασης του προγράμματος στο πλαίσιο του οποίου παρέχεται στήριξη σε έργα στον τομέα του τουρισμού (βλ. ιδίως άρθρα 22, 28 και 29 του ΚΚΔ, καθώς και αιτιολογικές σκέψεις 30 και 39 του κανονισμού ΕΤΠΑ).

Η Επιτροπή είναι έτοιμη να μεταφέρει τους νέους στρατηγικούς προσανατολισμούς και τις κατευθυντήριες αρχές που προτείνονται στη σύσταση 2 στην ομάδα εμπειρογνομόνων ΚΚΔ, στην οποία εκπροσωπούνται τα κράτη μέλη. Θα εναπόκειται στα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη αυτούς τους στρατηγικούς προσανατολισμούς και τις κατευθυντήριες αρχές, σε συνάρτηση με το τοπικό πλαίσιο και τις προτεραιότητες των προγραμμάτων, κατά τον καθορισμό κριτηρίων επιλογής έργων σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις του άρθρου 73 του ΚΚΔ.

Με βάση τις ανάγκες που προσδιορίζονται από τα κράτη μέλη και με δική τους πρωτοβουλία, οι διαχειριστικές αρχές μπορούν να χρησιμοποιούν τη διαθέσιμη τεχνική βοήθεια στα προγράμματά τους για τη στήριξη της προετοιμασίας των έργων, για παράδειγμα όσον αφορά τη διενέργεια ανάλυσης ζήτησης ή θέματα συνεργασίας.

(4η περίπτωση) Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 73 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του ΚΚΔ, η διαχειριστική αρχή πρέπει να επαληθεύει ότι οι δικαιούχοι διαθέτουν τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για τη διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας της δράσης.

77. Η χρήση του κοινού δείκτη εκροών για τον τουρισμό καθορίζεται από τη συνάφειά του με τα είδη των δραστηριοτήτων που υλοποιούνται από τα προγράμματα και τα ποσά που διατίθενται για τις δραστηριότητες. Λόγω των σχετικά περιορισμένων ποσών που επενδύθηκαν σε τουριστικές δραστηριότητες, οι δείκτες για τον τουρισμό δεν μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ευρέως.

Για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, η νομοθεσία δεν προέβλεπε κοινούς δείκτες αποτελεσμάτων (αντικτύπου) και, ως εκ τούτου, δεν ήταν δυνατόν να προκύψουν συγκεντρωτικά αποτελέσματα. Για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, μια σημαντική αλλαγή αφορά την καθιέρωση κοινών δεικτών αποτελεσμάτων.